

05. Robotikai alapfogalmak, da Vinci sebészrobot programozása szimulált környezetben, ROS1-ROS2 bridge

Elmélet

Warning

ZH1 (ROS alapok, publisher, subscriber. Python alapok. Robotikai alapfogalmak.)
október 11.

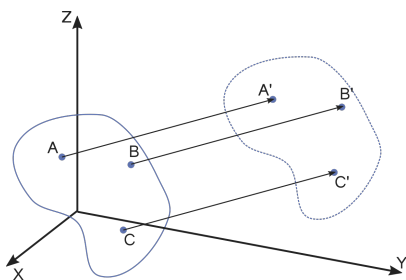
Merev test mozgása

Def. Merev test

Merevnek tekinthető az a test, mely pontjainak távolsága mozgás során nem változik, vagyis bármely két pontjának távolsága időben állandó.

- Merev test alakja, térfogata szintén állandó.
- Merev test térbeli helyzete megadható bármely 3 nem egy egyenesbe eső pontjának helyzetével.

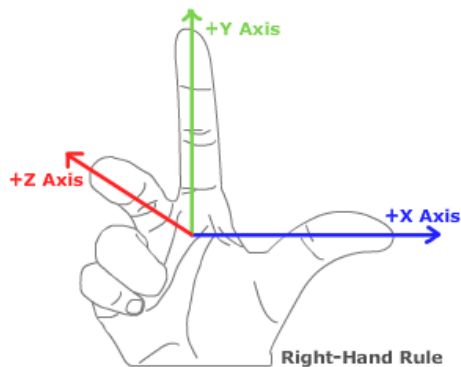
- A test **helyzetét** szemléletesebben megadhatjuk egy tetszőleges pontjának 3 koordinátájával (pozíció) és a test orientációjával.
- Merev testek mozgásai két elemi mozgásfajtából tevődnek össze: **haladó mozgás (transzláció)** és **tengely körüli forgás (rotáció)**
- **Transzlációs mozgás** során a test minden pontja egymással párhuzamos, egybevágó pályát ír le, a test orientációja pedig nem változik.

- **Rotáció** során a forgástengelyen lévő pontok pozíciója nem változik, a test többi pontja pedig a forgástengelyre merőleges síkokban körpályán mozog.
- A **merev test szabad mozgása** is leírható mint egyidejűleg egy bizonyos **tengely körüli forgás és egy haladó mozgás**.

3D transzformációk

•

Pozíció: 3 elemű offset vektor

- **Orientáció:** 3 x 3 rotációs mátrix
 - további orientáció reprezentációk: Euler-szögek, RPY, angle axis, quaternion
- **Helyzet** (pose): 4 x 4 transzformációs mátrix
- **Koordináta rendszer** (frame): null pont, 3 tengely, 3 bázis vektor, jobbkéz-szabály
- **Homogén transzformációk:** rotáció és transláció együtt
 - pl. \mathbf{R} rotáció és \mathbf{v} transláció esetén:

$$\begin{aligned} \mathbf{T} &= \begin{bmatrix} \mathbf{R} & \mathbf{v} \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} r_{1,1} & r_{1,2} & r_{1,3} & v_x \\ r_{2,1} & r_{2,2} & r_{2,3} & v_y \\ r_{3,1} & r_{3,2} & r_{3,3} & v_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

- **Homogén koordináták:**

- **Vektor:** 0-val egészítjük ki, $\mathbf{a}_H = \begin{bmatrix} \mathbf{a} \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \\ a_z \\ 0 \end{bmatrix}$
- **Pont:** 1-gyel egészítjük ki, $\mathbf{p}_H = \begin{bmatrix} \mathbf{p} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} p_x \\ p_y \\ p_z \\ 1 \end{bmatrix}$
- Transzformációk alkalmazása egyszerűbb:

$$\mathbf{q} = \mathbf{R}\mathbf{p} + \mathbf{v} \rightarrow \begin{bmatrix} \mathbf{q} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{R} & \mathbf{v} \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{p} \\ 1 \end{bmatrix}$$

- **Szabadsági fok (DoF):** egymástól független mennyiségek száma.

Robotikai alapok

- Robotok felépítése: **szegmensek** (segment, link) és **csuklók** (joints)
- **Munkatér** (task space, cartesian space):
 - Háromdimenziós tér, ahol a feladat, trajektóriák, akadályok, stb. definiálásra kerülnek.

- **TCP** (Tool Center Point): az end effektorhoz rögzített koordináta rendszer (frame)
- **Base/world frame**
- **Csuklótér** (joint space):
 - A robot csuklóihoz rendelt mennyiségek, melyeket a robot alacsony szintű irányító rendszere értelmezni képes.
 - csukló koordináták, sebességek, gyorsulások, nyomatékok...

Python libraries

Numpy

- Python library
- High dimension arrays and matrices
- Mathematical functions

```
import numpy as np

# Creating ndarrays
a = np.zeros(3)
a.shape
a.shape=(3,1)
a = np.ones(5)
a = np.empty(10)
l = np.linspace(5, 10, 6)
r = np.array([1,2]) # ndarray from python list
r = np.array([1,2],[3,4])
type(r)

# Indexing
l[0]
l[0:2]
l[-1]
r[:,0]

# Operations on ndarrays
r_sin = np.sin(r)
np.max(r)
np.min(r)
np.sum(r)
np.mean(r)
np.std(r)

l < 7
```

```
l[l < 7]
np.where(l < 7)

p = np.linspace(1, 5, 6)
q = np.linspace(10, 14, 6)

s = p + q
s = p * q
s = p * 10
s = p + 10
s = p @ q # dot product
s = r.T
```

If not installed:

```
pip3 install numpy
```

Matplotlib

- Visualization in python
- Syntax similar to Matlab

```
import numpy as np
from matplotlib import pyplot as plt

X = np.linspace(-np.pi, np.pi, 256)
C, S = np.cos(X), np.sin(X)

plt.plot(X, C)
plt.plot(X, S)

plt.show()
```

If not installed:

```
pip3 install matplotlib
```

Gyakorlat

1: Catkin workspace

1. Telepítsük a catkin build tools csomagot:

```
sudo apt update
sudo apt-get install python3-catkin-tools python3-osrf-pycommon
```

2. Hozzuk létre a workspace-t:

```
mkdir -p ~/catkin_ws/src
cd ~/catkin_ws
catkin init
```

2. dVRK install

1. Ubuntu 20.04-en az alábbi csomagokra lesz szükség:

```
sudo apt install libxml2-dev libraw1394-dev libncurses5-dev qtcreator swig sox espeak
cmake-curses-gui cmake-qt-gui git subversion gfortran libcppunit-dev
libqt5xmlpatterns5-dev python3-wstool python3-catkin-tools python3-osrf-pycommon
ros-noetic-rviz
```

2. Töltsük le és telepítsük a dVRK-t (da Vinci Reserach Kit):

```
cd ~/catkin_ws          # go in the workspace
wstool init src          # we're going to use wstool to pull all the code from github
catkin config --cmake-args -DCMAKE_BUILD_TYPE=Release # all code should be
                        # compiled in release mode
cd src                  # go in source directory to pull code
wstool merge https://raw.githubusercontent.com/jhu-dvrk/dvrk-ros/master/
dvrk_ros.rosinstall # or replace master by devel
wstool up              # now wstool knows which repositories to pull, let's get the
                        # code
cd ~/catkin_ws
catkin build --summary  # ... and finally compile everything
```

Danger

Soha ne használjuk a `catkin build` és a `catkin_make` parancsokat ugyanabban a workspace-ben!

3. Indítsuk el a PSM1 (Patient Side Manipulator) RViz szimulációját:


```
source ~/catkin_ws/devel/setup.bash
roslaunch dvrk_robot dvrk_arm_rviz.launch arm:=PSM1 config:=/home/$(whoami)/
catkin_ws/src/cisst-saw/sawIntuitiveResearchKit/share/console/console-
PSM1_KIN_SIMULATED.json
```

3. ROS1-ROS2 bridge build és install

```
```bash
chmod +x ros_setup.sh
```
```

Adjuk hozzá az alábbi sort a `~/.bashrc` fájlhoz:

```
```bash
export ROS_MASTER_URI=http://localhost:11311
```
```

Szintén a `~/.bashrc` fájlban: kommenteljük ki a ROS2 source-olására használt sorokat.

```
```bash
ROS 2
source /opt/ros/foxy/setup.bash
source ~/ros2_ws/install/setup.bash
source ~/doosan2_ws/install/setup.bash
```
```

```
```bash
sudo sh -c 'echo "deb http://packages.ros.org/ros/ubuntu $(lsb_release -sc) main" > /etc/apt/
sources.list.d/ros-latest.list'
sudo apt-key adv --keyserver 'hkp://keyserver.ubuntu.com:80' --recv-key
C1CF6E31E6BADE8868B172B4F42ED6FBAB17C654
sudo apt update
sudo apt install ros-foxy-ros1-bridge
```
```

Launch

```
```bash
source ros_setup.sh -v 1
roslaunch dvrk_robot dvrk_arm_rviz.launch arm:=PSM1 config:=/home/$(whoami)/
catkin_ws/src/cisst-saw/sawIntuitiveResearchKit/share/console/console-
PSM1_KIN_SIMULATED.json
```
```

```
```bash
source ros_setup.sh -v b
ros2 run ros1_bridge dynamic_bridge --bridge-all-topics
```

```bash
source ros_setup.sh -v 2
ros2 topic list
ros2 topic echo /PSM1/measured_cp
```
```

2. PSM subscriber implementálása

1. Nyissuk meg a workspace-t QtCreatorban, mint új ROS workspace.
2. Hozzunk létre új python forrásfájlt `psm_grasp.py` névvel a `~/catkin_ws/src/ros_course/scripts` mappában. Adjuk meg a fájl nevét a `CMakeLists.txt`-ben a megszokott módon.
3. Vizsgáljuk a szimulátor működését a tanult prancsok (`rostopic list` , `roslaunch` `rqt_graph` `rqt_graph` , stb.) használatával. A PSM a lenti topic-okban publikálja a TCP-t (Tool Center Point) és a csipesz pofái által bezárt szöget. Iratkozzunk fel ezekre a topic-okra, írassuk ki és tároljuk el a pillanatnyi állapotot egy-egy változóban.

```
/PSM1/measured_cp
/PSM1/jaw/measured_js
```

4. Build-eljünk és futtassuk a node-ot:

```
cd ~/catkin_ws
catkin build ros_course
roslaunch ros_course psm_grasp.py
```

3. PSM TCP mozgatása lineáris trajektória mentén

1. A PSM a lenti topicok-ban várja a kívánt TCP pozíciót és a csipesz pofái által bezárt szöget. Hozzunk létre publishereket a `psm_grasp.py` fájlban ezekhez a topicokhoz.

```
/PSM1/servo_cp
/PSM1/jaw/servo_jp
```

2. Írjunk függvényt, amely lineáris trajektória mentén a kívánt pozícióba mozgatja a TCP-t. Küldjük az csipeszt a (0.0, 0.05, -0.12) pozícióba, az orientációt hagyjuk változatlanul. 0.01s legyen a mintavételi idő.

```
def move_tcp_to(self, target, v, dt):
```

3. Írjunk függvényt, amellyel a csipeszt tudjuk nyitni-zárni, szintén lineáris trajektória használatával.

```
def move_jaw_to(self, target, omega, dt):
```


4. Dummy marker létrehozása

1. Hozzunk létre új python forrásfájlt `dummy_marker.py` névvel a `~/catkin_ws/src/ros_course/scripts` mappában. Adjuk meg a fájl nevét a `CMakeLists.txt`-ben a megszokott módon. Implementáljunk python programot, amely markert publikál `(-0.05, 0.08, -0.12)` pozícióval `dummy_target_marker` nevű topic-ban. A `frame_id` addattag értéke legyen `PSM1_psm_base_link`. Másoljuk az alábbi kódot a `dummy_marker.py` fájlba:

```
import rospy
from visualization_msgs.msg import Marker

def marker(position):
    rospy.init_node('dummy_target_publisher', anonymous=True)
    pub = rospy.Publisher('dummy_target_marker', Marker, queue_size=10)
    rate = rospy.Rate(10) # 10hz
    i = 0
    while not rospy.is_shutdown():
        marker = Marker()
        marker.header.frame_id = 'PSM1_psm_base_link'
        marker.header.stamp = rospy.Time()
        marker.ns = "dvrk_viz"
        marker.id = i
        marker.type = Marker.SPHERE
        marker.action = Marker.MODIFY
        marker.pose.position.x = position[0]
        marker.pose.position.y = position[1]
        marker.pose.position.z = position[2]
        marker.pose.orientation.x = 0.0
        marker.pose.orientation.y = 0.0
        marker.pose.orientation.z = 0.0
        marker.pose.orientation.w = 1.0
        marker.scale.x = 0.008
        marker.scale.y = 0.008
        marker.scale.z = 0.008
```

```

marker.color.a = 1.0 # Don't forget to set the alpha!
marker.color.r = 0.0
marker.color.g = 1.0
marker.color.b = 0.0;

#rospy.loginfo(marker)
pub.publish(marker)
i = i + 1
rate.sleep()

if __name__ == '__main__':
    try:
        marker([-0.05, 0.08, -0.12])
    except rospy.ROSInterruptException:
        pass

```

2. Futtassuk a node-ot és jelenítsük meg a markert RViz-ben.

5. Marker megfogása

1. Iratkozzunk fel a marker pozícióját küldő topic-ra a `psm_grasp.py`-ban.
2. Módosítsuk a `psm_grasp.py` programot úgy, hogy a csipesszel fogjuk meg a generált markert.

Note

A használt szimulátor hajlamos rá, hogy bizonyos értékek "beragadjanak", ezért a program elején érdemes az alábbi sorok használatával resetelni a kart:

```

#Reset the arm
psm.move_tcp_to([0.0, 0.0, -0.12], 0.01, 0.01)
psm.move_jaw_to(0.0, 0.1, 0.01)

```

Hasznos linkek

- [Download and compile dVRK](#)
- [Marker examples](#)

- Numpy vector magnitude
- Numpy linspace
- https://industrial-training-master.readthedocs.io/en/melodic/_source/session7/ROS1-ROS2-bridge.html